

Top 3 cele mai întâlnite amenințări de fraudă internă la care se expun companiile din România. Sfaturi practice pentru manageri

Companiile din România pierd sume impresionante de bani în fiecare an ca urmare a schemelor de fraudare orchestrate de către sau cu ajutorul propriilor angajați. Cu toate acestea, fenomenul așa-numitei fraude ocupaționale sau fraude interne rămâne și în anul 2022 un subiect tabu pentru cei mai mulți manageri de top, potrivit *Corporate Intelligence Agency*, companie specializată în servicii de intelligence și managementul riscului pentru mediul privat.

Statisticile recurente la nivel internațional demonstrează că 98% dintre companiile private au fost fraudate din interior în ultimii doi ani, iar potrivit *Corporate Intelligence Agency*, la nivel local, cele mai întâlnite scheme de fraudare includ corupția privată, sustragerea de bunuri și sume de bani din patrimoniul societății și fraudă „la scară largă” (așa-numită „*large scale fraud*”), întâlnită cu precădere în cazul companiilor care operează spații de depozitare sau hale de producție.

„Fenomenul fraudei ocupaționale este un fenomen pe care îl regăsim peste tot și care afectează absolut toate companiile, indiferent de mărimea lor sau de obiectul de activitate, diferența făcând-o doar cuantumul prejudiciului suferit. România nu face excepție de la această regulă, dar specificul fenomenului la nivel local este dat de mai mulți factori, precum cultura organizațională mai puțin dezvoltată decât în alte țări, lipsa verificărilor periodice și lipsa mecanismelor de control asupra activității angajaților cheie din cadrul companiilor. Pe lângă acești factori, mai vorbim și despre reticența managementului local de a aborda fenomenul fraudei ocupaționale ca pe orice altă zonă de risc, din motive ce țin de reputație sau lipsa de cunoștințe în ceea ce privește soluțiile de prevenție existente pe piața din România”, explică **Gabriel Zgonea**, CEO în cadrul *Corporate Intelligence Agency*.

Situația din România, similară cu țările CEE

Deși fenomenul fraudei este, cu siguranță și fără excepție, unul global, situația din România este similară ca dinamică și amplitudine cu cea din alte țări central și est-europene, precum Polonia, Ungaria, Bulgaria, Republica Cehă sau Croația.

Dacă, în România, corupția privată reprezintă circa 60% din totalul formelor de fraudare internă a unei companii, în Vestul Europei, procentul coboară spre 40%, iar media pierderilor înregistrate de o companie în urma unui tip de fraudă internă scade spre 170.000 Euro per caz, potrivit raportului publicat de ACFE (*Association for Certified Fraud Examiners*) pentru anul 2022.

„Corupția privată este în continuare una dintre cele mai des întâlnite forme de fraudare a unei companii din interior, și poate îmbraca forma alocării preferențiale de contracte către furnizori preferați, expunând companiile care se confruntă cu acest fenomen nu numai la pierderi de bani, dar și la potențiale sancțiuni usturatoare ce pot fi aplicate de autoritățile competente”, arată **Gabriel Zgunea**, *CEO Corporate Intelligence Agency*.

Frauda capată proporții astronomice în producție și depozite

În ceea ce privește schemele diferite de fraudare prin care sunt sustrate bunuri sau sume de bani din patrimoniul companiilor, specificul acestora constă în simplitatea relativă a modalității de sustragere (spre deosebire de manipularea contabilității unei companii spre exemplu), dublata de ușurința cu care pot fi repetate la scară largă, fără a alerta mecanismele de control instituite de companii. Aceste scheme de fraudare capată proporții astronomice atunci când sunt implementate în spațiile de depozitare ori halele de producție ale companiilor,

Conflictul de interese se împletește cu abuzul de putere

„Toate aceste scheme de fraudare pe care le vedem aproape fără excepție la clienții noștri au câteva elemente în comun. În primul rând, ele presupun un abuz de putere din partea unui angajat cheie, al cărei activitate în companie nu este verificată în mod eficient. Acest abuz ia adesea forma unui conflict de interese, pe care compania putea să îl prevină, dar nu a reușit să o facă”, mai spune **Gabriel Zgunea**.

Potrivit companiei de corporate intelligence, organizațiile sunt încurajate să trateze fenomenul fraudei într-un mod mult mai ferm, deoarece piața din România oferă soluții, ce devin din ce mai sofisticate și mai apropiate de standardul din Vest, spre exemplu, acolo unde toate companiile mari colaborează strâns cu furnizori specializați în intelligence și managementul riscului.

Companiile care își doresc să elimine sau să gestioneze cu succes fenomenul fraudei ocupaționale din cadrul organizațiilor lor, au nevoie de un partener de încredere care să dețină atât expertiza potrivită cât și experiența necesară cu astfel de proiecte.

Frauda poate fi eliminată printr-un sistem de prevenție gândit strategic

„Serviciile noastre prezintă avantaje incontestabile, având în vedere că noi, în calitate de companie specializată în servicii de intelligence și managementul riscului, avem de multe ori posibilități legale pe care un angajator, spre exemplu, nu le are. Vorbim aici despre modalități concrete de prevenire a conflictului de interese, modalități care sunt net mai eficiente decât o simplă declarație anuală de conflicte de interese sau de investigațiile specifice pe care le efectuăm în scopul verificării partenerilor contractuali noi sau a angajaților cheie. În plus, lucrăm în baza unei analize de risc atent întocmită prin care analizăm din timp vulnerabilitatea la fraudă a clienților noștri, cu scopul eliminării pe cât posibil a potențialelor breșe de securitate și a oportunităților de fraudare”, adaugă **Gabriel Zgunea**, *CEO Corporate Intelligence Agency*.

Indiferent de schemele de fraudare pe care le vedem în România la tot pasul, principiul recomandat de companie este mereu același: paza bună trece primejdia rea, în sensul în care un sistem de prevenție de fraudă gândit strategic și adaptat la modelul de business al fiecărei companii în parte este primul pas în eliminarea fraudei interne din cadrul organizațiilor din sectorul privat.

Nu în ultimul rând, costurile pe care le poate presupune elaborarea și implementarea unui asemenea sistem sunt substanțial mai mici decât costurile suportate ulterior de către companiile fraudate – iar aici avem în vedere nu numai pierderile financiare măsurate, spre exemplu, prin totalul sumelor de bani sustrate din companie, dar și pierderile reputaționale și potențialele sancțiuni usturatoare ce pot fi aplicate companiilor care nu reușesc să prevină acest fenomen.

